

Сім чудес Стародавнього світу

Андрусяк Дмитро і Кепещук Олександр

Сім чудес Стародавнього світу

- **Сім чудес світу** — список найпрославленіших пам'яток античної культури, з якого до наших часів збереглась лише Піраміда Хеопса.

ЕГИПЕТСЬКІ ПІРАМІДИ

- Все на світі боїться часу, а час боїться пірамід. Вони піднімаються серед гарячих пісків Лівійської пустелі і тягнуться на десятки кілометрів від сучасного Каїра до Фаюмського каналу.
- Піраміди служили фараонам, відповідно до їхньої релігії, східцями, по яких вони висходили на небо. Тому найстародавніші піраміди були східчастими, мали форму східців, і тільки в більш пізніх стіни гладкі. Чому це відбулося, дотепер не в'яснено.
- Найвідоміші три великі піраміди біля Гізи: Хеопса (Хуфу), Хефрена (Хафра) і Мекерина (Менкаура).

ВИСЯЧІ САДИ У ВАВИЛОНІ

У 90 кілометрах від Багдада знаходяться руїни Вавилону. Стародавнє місто давно перестало існувати, але і сьогодні руїни свідчать про його грандіозність.

- У VII сторіччі до нашої ери Вавилон був найбільшим і багатим містом Стародавнього Сходу. Багато надзвичайних споруд було у Вавилоні, але більше усього вражали висячі сади царського палацу, сади, що стали легендою.
- Чудові сади з рідкісними деревами, гарними духмяними квітами і прохолодою в пекучій Вавилонії були по істині чудом світу. У покоях нижнього ярусу цих садів провів свої останні дні в червні 323 року до н.е. Олександр Македонський.
- Висячі сади були зруйновані повенями Євфрату, що під час повені піднімається на 3 — 4 метри. Древній Вавилон давно перестав існувати, але ім'я його живе дотепер.

ХРАМ АРТЕМІДИ У ЕФЕСІ

- У VI сторіччі до нашої ери нечуваного розквіту досягло старогрецьке місто Ефес, засноване на західному узбережжі Малої Азії в Карії ще у XII сторіччі до н.е. Покровителькою міста була Артеміда — дочка царя богів і людей усемогутнього Зевса і Літо, сестра Аполлона. Спочатку Артеміда була богинею родючості, покровителькою тварин і полювання, а також богинею місяця, потім — покровителькою цнотливості й охоронницею породілей. Цілком природно рішення процвітаючих городян побудувати величний храм на честь такої покровительки.
- Будівництво храму продовжувалося 120 років. Його вирішили будувати недалеко від устя ріки Каністри. Ґрунт тут був болотистий. Думали, що саме таким шляхом вдасться послабити поштовхи землетрусів, що часто траплялися на узбережжі Малої Азії. Ґрунт посипали товченим вуглем, що старанно утрамбовували

СТАТУЯ ЗЕВСА В ОЛІМПІЇ

- Древньогрецьке місто Олімпія, розташоване у північно-західній частині Пелопоннесу, було релігійним центром, місцем культу верховного бога древніх греків Зевса і проведення, присвячених йому Олімпійських ігор, Це був найбільший художній центр Древньої Греції. Архітектурний ансамбль Олімпії в основному склався в VII — IV сторіччях до н.е. Тут були зведені чудові храми богів — великі і малі.
- Там знаходилося й одне із семи чудес світу — величезна і прекрасна статуя владика Олімпу Зевса.
- Величезний 14 метровий Зевс засідав на троні з золота, слонової кістки, чорного дерева і дорогоцінних каменів. На троні Фідій відтворив чимало сюжетів еллінської міфології і фігури цілком реальних людей, зокрема свого улюбленця хлопчика Пантарка, що став переможцем на 86-их Олімпійських іграх у боротьбі серед самих молодших хлопчиків. У одній руці він тримав золоту статую крилатої фігури перемоги Ніки, інший спирався на скіпетр з орлом на верхньому кінці. Плащ, перекинутий через плече, волосся і борода Зевса були виліплені з золота. Статуя здавалася живою: от — от Зевс підніметься з трону.

ГАЛІКАРНАСЬКИЙ МАВЗОЛЕЙ

- Одним із самих грандіозних пам'ятників грецької архітектури пізньої класики була велична гробниця в Малої Азії, у столиці невеличкої Карійської держави — Галікарнасі.
- Гробниця була споруджена в IV сторіччі до н.е. царицею Артемісією. Мавсол був, зважаючи на все, жорстокий правитель, уводив податок за податком, беручи прибутки з усього, наприклад, із похоронних обрядів або волосся. Багатства його були величезні.
- У архітектурі Галікарнаського Мавзолею вперше в грецькій архітектурі сполучилися всі три відомих ордери, грецький, іонічний, коринфський. Нижній поверх підтримувався 15 доричними колонами, внутрішні колони верхнього поверху були коринфськими, а зовнішні — іонічними. У Мавзолеї сполучилися сувора геометричність, масивна простота, наповнена внутрішньої сили, і прагнення до декоративності, до легкості форм, повільності ліній.
- Галікарнаський Мавзолей — триярусна споруда. Перший ярус оперізувала стрічка рельєфу з білого мармуру. Тут поміщався заупокійний храм площею в 5000 кв. метрів і висотою біля 20 метрів. Другий ярус утворювала струнка мармурова колонада, а третій — пірамідальна стріха, теж мармурова. Вінчала будівлю чотирьох кінна колісниця (квадрига), що правили мармурові Мавсол і Артемісія. Урочиста споруда сягала заввишки 40 — 50 метрів. Навколо гробниці розташовувалися статуї левів і вершників, що скачуть.
- Дев'ятнадцять сторіч стояв Мавзолей. Не хватка каменю призвела до загибелі цілого ряду найцінніших пам'ятників. Така ж доля спіткала Мавзолей у Галікарнасі. Гробницю царя, що тріхи ушкодив землетрус, знесли дияри — ієгністи, побудувавши з цієї кам'

КОЛОС РОДОСЬКИЙ

- У східній частині Середземного моря, в архіпелазі Південні Споради, розташований острів Родос — один із центрів егейської культури. До наших днів збереглися численні твори античного мистецтва острова Родос. Видатним твором є статуя Геліоса, так званий Колос Родоський.
- У третьому сторіччі до н.е. на острів Родос напав полководець Деметрій. Проте здолати Родосців йому не вдалося, не дивлячись на спеціальні облогові машини — останнє слово військової техніки. Деметрій відступив, кинувши на березі величезну оббиту залізом облогу вежу з таранами і перекидним мостом, катапультами, площадками для десанту — геліополіду, що надавали руху 3400 воїнів. Ця геліополіда — те ж свого роду чудо світу — замість руйнації принесла місту несподівану вигоду і всесвітню славу. Заповзятливі купці, купили у родосців геліополіду “на металобрухт” за величезні гроші — 300 талантів. На гроші, виручені від продажу вежі, і збудували статую Геліоса — покровителя Родоса. Це одне із семи чудес світу було споруджено в 292 — 280 рр. до н.е. У пам’ять про успішну оборону острова.
- На торговій площі між морем і міськими воротами, на облицьованому білим мармуром штучному пагорбі, заввишки 7 метрів, була поставлена найбільша у світі статуя юнака ростом 36 метрів. Різні автори вказують різноманітну висоту статуї, збільшуючи її чи ледве не вдвічі. У всякому разі, статуя настільки велика, що Плінія Старшого, який бачив її, вразило те, що лише деякі люди могли обхопити руками великий палець статуї.
- Могутні ноги юнака були дещо розставлені, долоня правої руки приставлена до очей, у лівій він тримав покривало, що спадає до землі. Дещо відхилившись назад, юнак вдивлявся вдалину. Голову прикрашав вінець із розбіжних убік променів. Це було зображення бога Геліоса — покровителя променів. Вважалось, що острів піднятий із дна моря велінням цього бога.

ФОРОСЬКИЙ МАЯК

- У 332 — 331 рр. до н.е. Олександр Македонський заснував столицю елліністичного Єгипту Олександрію. Тут знаходиться знаменитий Олександрійський мусейон — один із головних наукових і культурних центрів античного світу, а при ньому не менш відома Олександрійська бібліотека, у якій наховувалося, чи ледве ні 700 тисяч томів грецьких і східних книг. Олександрія було самим багатим містом свого часу. Багато чудових споруд було зведено в Олександрії. До них належить і Олександрійський маяк на скелястому острові Форос поблизу дельти Нілу.
- Використання маяків почалося в глибокій давнині і зв'язано з розвитком мореплавання. Спочатку це були вогнища, розташовані на високих берегах, а потім штучні споруди. Одне із семи чудес древнього світу — Олександрійський, або Фороський, маяк був споруджений у 283году до н.е. Будівництво цієї гігантської споруди зайняло усього 5 років, що само по собі дивно.
- Основним будівельним матеріалом для нього послужив вапняк, мармур, граніт.
- Маяк складався з трьох поставлених одна на іншу веж, що поступово зменшуються. Висота маяка величезна: по одним даним 120 метрів, по описах Ібн-аль-Сайха (XI в.) — 130 -140 метрів, по деяких сучасних публікаціях, навіть 180 метрів.
- Підніжжя нижньої вежі квадратне — розмір сторони 30,5 метра. Нижня вежа, заввишки, 60 метрів була складена з кам'яних плит, прикрашених витонченою скульптурною роботою. Середня, восьмигранна вежа, висотою в 40 метрів, облицьована біломармуровими плитами. Верхня вежа — ліхтар — кругла, із куполом, встановлена на гранітних колонах, була увінчана величезною бронзовою статуєю покровителя морів Посейдона висотою 8 метрів.

